

Από TVXS:

"Και όταν λέμε ισόβια, εννοούμε ισόβια": με αυτή την περίφημη φράση ο Κωνσταντίνος Καραμανλής μετέτρεψε, το 1975, την ποινή των πρωτεργατών της χούντας από θάνατο σε ισόβια. Τριανταπέντε χρόνια μετά την πτώση της δικτατορίας, ο Παττακός παίζει στις διακοπές του τάβλι με τον αρχιβασανιστή της ΕΣΑ Θεοφιλογιαννάκο.

Το αποκαλυπτικό ρεπορτάζ της "Ελευθεροτυπίας" υπογράφει η Έφη Μαρίνου:

Μπορεί η Ελλάδα μόλις να γιόρτασε τα 35 χρόνια δημοκρατίας και τα κόμματα να διαγκωνίζονται για την εκλογή του νέου προέδρου και για το πότε θα στηθούν οι κάλπες.

Ο Στ. Παττακός απολαμβάνει τις καλοκαιρινές του διακοπές. Παρέα του στο τάβλι, ο διοικητής του ΕΑΤ-ΕΣΑ των βασανιστηρίων Θ. Θεοφιλογιαννάκος.

Υπάρχουν, όμως, και κάποιοι που αδιαφορούν για όλ' αυτά. Ίσως και να τα χλευάζουν: Είναι οι εναπομείναντες πρωταγωνιστές της 21ης Απριλίου 1967 που, αδιόρθωτοι, κάνουν διακοπές μαζί, κάπου στην Ανάβυσσο.

Το ξενοδοχείο «Καλυψώ», σε μια έκταση 15 στρεμμάτων, με 80 δωμάτια και θέα στη θάλασσα, παραπέμπει σε άλλες εποχές. Δεν είναι μόνον που ο ιδιοκτήτης του Σωτήρης Τενές το έχει εγκαταλείψει στην αισθητική του 1972, οπότε και το απέκτησε. Είναι και η εκλεκτή πελατεία του που παραπέμπει εκεί: Στυλιανός Παττακός, Θεόδωρος Θεοφιλογιαννάκος, Σπύρος Ζουρνατζής.

Η ρεσεψιόν είναι διακοσμημένη με δεκάδες φωτογραφίες και σύμβολα της επταετίας. Ανάμεσα στο «πουλί» και στον Γ. Παπαδόπουλο, ωστόσο, ξεφυτρώνουν περήφανα οι φωτογραφίες του Γ. Καρατζαφέρη και του Μ. Βορίδη, αλλά και ευχετήριες κάρτες του νυν υφυπουργού Οικονομίας, του νεοδημοκράτη Αθ. Μπούρα.

Σε έναν πάγκο πωλούνται τα βιβλία του πολυγραφότατου Παττακού, μόνιμου παραθεριστή στο «Καλυψώ».

Άλλωστε, ο ογδοντάχρονος ιδιοκτήτης, Σ. Τενές, το ξεκαθαρίζει: Θα θυμάται πάντα τις εποχές που «η πατρίδα μεγαλουργούσε» και δεν προτίθεται ν' αλλάξει τίποτα, ούτε εντός του, ούτε εκτός... Δεν θα μετακινήσει ένα έπιπλο, δεν θα πετάξει ούτε ένα αντικείμενο από τα εκατοντάδες που στριμύχνονται -μαζί και φωτογραφίες των πρώην βασιλέων αλλά και πορτρέτα του Χίτλερ!

Στο «Καλυψώ», σε μια απ' αυτές τις «βεγγέρες», πετύχαμε τους Παττακό, Θεοφιλογιαννάκο και Ζουρνατζή, υπουργό της κυβέρνησης Μαρκεζίνη. Δίπλα έτρωγε οικογενειακώς και ο εκδότης της «Ελεύθερης Ωρας», Γρηγόρης Μιχαλόπουλος...

Ο Παττακός υπογράφει το νέο του βιβλίο. «Θα γράψω 11 ακόμη», λέει.

Κοιτάζοντας το τραπέζι του -καθόλου μυστικού- δείπνου να αναδύεται σαν ταμπλό βιβάν απ' τα ρηχά της Ιστορίας, αναρωτιέσαι αν πρόκειται για απολίθωμα ή αν πράγματι εκείνο το καταραμένο πουλί-έμβλημα έχει αναγεννητικές ικανότητες!...

Ανάμεσα στα μπαρμπούνια η παρέα θυμάται νεκρούς και ζωντανούς, στιγμές της «διακυβερνήσεως» και αναλύει το φαινόμενο της ανόδου της ευρωπαϊκής ακροδεξιάς. Ο Γ. Παπαδόπουλος πέθανε στα χέρια του Σπ. Ζουρνατζή και η οικογένειά του χρωστάει λεφτά στο γραφείο κηδειών. Η υγεία του Λαδά είναι κάκιση μετά το εγκεφαλικό, ο Γεωργιάδης κατοικεί σε μια βίλα, που καταρρέει, ο Μακαρέζος περπατάει πλέον μόνο με «πι».

Ο αλλοτινός διοικητής του ΕΑΤ-ΕΣΑ Θ. Θεοφιλογιαννάκος -καταδικασμένος για βασανιστήρια- παραθερίζει στο εξοχικό της κόρης του, στη Φώκαια, αλλά περνάει τα βράδια του

στο «Καλυψώ». Δεν θέλει να μιλάει για τα παλιά. Τον ενδιαφέρει η οικογένειά του, η δικηγόρος κόρη του και οι τρεις εγγονές, τις οποίες είχε μαζί του.

Ιππέας και ταβλαδόρος

«Φυσικά και δεν μπορείτε να γράψετε κάτι καλό, αν προκύψει από την άποψή μου. Θα το ειρωνευθείτε όπως έχετε κάνει προσωπικά και στο παρελθόν. Σας ενδιαφέρει πραγματικά η άλλη πλευρά; Όχι, το ξέρετε και το ξέρω. Αλλά δεν πειράζει. Εμείς είμαστε τελειωμένοι. Εσείς δείτε πώς θα φανείτε χρήσιμοι στον τόπο».

Συγχρόνως έστρωνε το τάβλι περιμένοντας τον Παττακό, στον οποίο απευθύνεται πάντα στον πληθυντικό. Και όταν εκείνος κατέβηκε φορώντας βερμούδα, το παιχνίδι άρχισε με «πόρτες», συνεχίστηκε με «πλακωτό» και ολοκληρώθηκε με «φεύγα».

«Του αρέσει το "κακόφημο πλακωτό", όπως το ονομάζει, γιατί ως ιππέας θέλει να επελαύνει... Προσπαθώ να τον κερδίζω, αλλά είναι αδύνατον» σχολιάζει μεγαλόθυμα ο Θεοφιλογιαννάκος, ο οποίος δεν έχει ούτε σύνταξη ούτε περίθαλψη. «Έχω όμως μια στοργική κόρη, που με φροντίζει. Αν δεν υπήρχε, θα πουλούσα λεμόνια έξω από το ΓΕΣ»...

Κοιμάται με ήσυχη συνείδηση, μας διαβεβαιώνει: «Υπήρξαν πραγματικοί αντιστασιακοί, έντιμοι αριστεροί. Αυτό που δεν θα μάθετε ποτέ, μέσα στο χάος που δημιουργήθηκε, είναι ότι πάμπολλοι αυτοχρίστηκαν αντιστασιακοί, ενώ δεν είχαν περάσει ούτε απέξω...».

Ο Στυλιανός Παττακός, ενενήντα επτά χρόνων και οκτώ μηνών, εξακολουθεί να έχει μακρόπνοα σχέδια: «Τα εκατό θα φτάσω και τότε θα σκεφτώ αν θα γεράσω»...

Στο ξενοδοχείο «Καλυψώ», εν μέσω κειμηλίων της Χούντας, οι πραξικοπηματίες σχολιάζουν τη σημερινή κατάσταση και αναπολούν το παρελθόν.

Με επιβαρημένη ακοή, μετράει σαράντα πρωινά μπάνια και θα κάνει άλλα τόσα, αφού θα εγκαταλείψει το θέρετρο στις 10 Σεπτεμβρίου.

Ξυπνάει στις 5.30 π.μ. με γυμναστική, κολύμπι. Ακολουθεί πρωινό μετά της συζύγου. Μετά τη μεσημεριανή σιέστα, συνοδευόμενος από την κυρία Παττακού και την εκ Βουλγαρίας συνοδό τους, κατεβαίνει για βραδινό.

Ο Τσίπρας κι η «αραπίνα»

Το δέκατο βιβλίο του, «Γενναίοι ως Έλληνες», μόλις κυκλοφόρησε, αλλά σκέφτεται τη συγγραφή έντεκα ακόμα βιβλίων!.. Θέλει να μας αφιερώσει το πόνημα, αλλά διστάζει. «Θα σας το έκανα δώρο», «αλλά δυστυχώς δεν έχω σύνταξη. Σύνταξη λαμβάνει μόνο η σύζυγος, τη μισή, 1.250 ευρώ».

Πώς «γιόρτασε» την επέτειο αποκατάστασης της δημοκρατίας; «Ως ελεύθερος πολίτης χειροκροτούμενος απ' τον κόσμο!», απαντά, ξεχνώντας ότι επί ηγεμονίας του δεν κυκλοφορούσε ελεύθερο ούτε κουνούπι.

Απορεί δε πώς ο πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν πετάει έξω τον Αλαβάνο, όταν προσέρχεται με πουκάμισο, και τον Τσίπρα, όταν συνοδεύεται «από μια αραπίνα»...

Όταν η κουβέντα γυρίζει στην Κύπρο, τον ρωτάμε γιατί το 1968 απέσυραν από εκεί την ελληνική μεραρχία.

«Ήταν 5.000 άντρες, όχι μεραρχία. Ζητήσαμε απ' τον Μακάριο να επιστρατεύσει το 10% του πληθυσμού. Τότε η Κύπρος θα είχε όχι μία αλλά πέντε μεραρχίες κυπριακές. Αντ' αυτών, καταγγέλλει βλακωδώς τον Νοέμβριο του '73 τη Συνθήκη Ζυρίχης-Λονδίνου. Εξακολουθώ να φωνάζω: ανοίξτε τον φάκελο».

-Αλλά κι εκείνη, η μισή έστω, μεραρχία γιατί αποσύρθηκε; επιμένουμε εμείς.

Ο ξενοδόχος Σωτ. Τενές στη ρεσεψιόν του, που είναι διακοσμημένη με εκατοντάδες σύμβολα της επταετίας.

Γιατί ήταν παράνομη κατά το ΝΑΤΟ!» παραδέχεται.

-Και ποιος ευθύνεται για την εισβολή στην Κύπρο;

«Ο Μακάριος και, τελικώς, ο Ιωαννίδης, τον οποίον ο Παπαδόπουλος θεωρούσε αρσακειάδα. Του είχα πει: "Ως εύελπιδες είχα φιλενάδα αρσακειάδα και μάλιστα του Ωδείου"... Δεν με ήκουσε. Τον Νοέμβριο του '73 θα κάναμε εκλογές με εκλεγμένο ήδη πρόεδρο Δημοκρατίας. Δεν προλάβαμε, όμως».

Μαθαίνω ακόμη ότι σήμερα δεν θα ήμουν ζωντανή αν δεν γινόταν το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου. Γιατί;

«Γιατί οι κομμουνισταί ετοίμαζαν τον τέταρτο γύρο». Αν ρωτήσετε με τι όπλα, θα σας απαντήσω ότι δεν τα χρειαζόνταν. «Με την αποφασιστικότητα και το θάρρος των»...

Και, βέβαια, επί χούντας όλα πήγαιναν ρολόι... «Υπήρχε τάξις, ασφάλεια, δεν κουνούσε φύλλο. Πήγαινε ο συλλαμβανόμενος εις το ΕΣΑ κι έτρεμε»...

Προφανώς θα έτρεμε περισσότερο στα βασανιστήρια, τα οποία ο Στ. Παττακός «ούτε διέτασσε, ούτε γνώριζε»... Αλλά η γλώσσα, λανθάνουσα, προδίδει: «Ρωτούσα τον Ιωαννίδη, τον Ζωιτάκη, τους... βασανιστάς και με διαβεβαίωσαν: βασανιστήρια δεν γίνονται. Σε υπουργικό συμβούλιο είπε ο γραμματεύς ότι τα ξένα πρακτορεία μεταδίδουν ότι ο Α. Παπανδρέου βασανίζεται στις φυλακές Αβέρωφ. Πηγαίνω και μένουμε οι δυο μας. "Ανδρέα, πες μου τίμια: πώς σου συμπεριφέρονται;" "Άψογα..." "Περνάς καλά;" "Φυλακή..." μου απαντά.

"Ελάτε στο παράθυρο". Μου δείχνει μια γυναίκα με τρία παιδιά: "Είναι η οικογένειά μου". "Γιατί δεν μπαίνουν μέσα;" "Γιατί είναι 11 π. μ. και το επισκεπτήριο είναι στις 12". Φωνάζω τον διευθυντή: "Απ' αυτή τη στιγμή η οικογένεια Παπανδρέου είναι ελεύθερη να μένει μαζί του". Σήμερα όμως όλοι έγιναν αντιστασιακοί. Κάποτε στο ταμείο σούπερ μάρκετ μου απευθύνεται μια γυναίκα: "Έχω φάει ξύλο από εσάς..." Δεν άντεξα: "Και μυαλό δεν έβαλες", της είπα»...

Όσο για τους αρνούμενους ν' αποφυλακιστούν, Ιωαννίδη και Ντερτιλή, ο Παττακός τους χαρακτηρίζει «βλάκες», αφού με τη στάση τους αναγνωρίζουν ότι καλώς καταδικάστηκαν. Ιδού:

«Ο Μπόλαρης καλώς το έσκασε. Ο Ωνάσης φυγάδευσε στο εξωτερικό δύο από μας. Είχε στείλει συνολικά δεκαπέντε διαβατήρια. Τα επέστρεψα. Πέρασα, έτσι, στη φυλακή 18 χρόνια».

Ανάμεσα στο «πουλί» και στον Γ. Παπαδόπουλο, ο ΛΑΟΣ και οι κάρτες του υφυπουργού της Ν.Δ. Αθ. Μπούρα.

Παρακολουθεί ειδήσεις μόνον από την ΕΡΤ και πιστεύει ότι τα ΜΜΕ επιτελούν άριστη προπαγάνδα υπέρ της αριστεράς: «Ακόμα και ο αρχιεπίσκοπος λέει ότι οι αριστεροί είναι καλύτεροι χριστιανοί από τους δεξιούς».

Με τον ΛΑΟΣ και τη Ν.Δ.

Βρίσκει επίσης τον στρατό σε κακό χάλι, αφού αποψιλώνονται στρατόπεδα από όπλα και πυρομαχικά. Και, φυσικά, θεωρεί ότι προϊστάμενοι της ΕΥΠ πρέπει να είναι στρατιωτικοί: «Οι μισθοί είναι υψηλοί, το ταμείο παχυλό κι ελεύθερο για δήθεν παρακολουθήσεις».

Αν αφήναμε τους «επαναστάτες», σήμερα η χώρα θα ήταν καλύτερη από τον Καναδά: «Έδινα λύσεις επί τόπου. Κάποτε οδηγώντας προς το θέατρο της Επιδαύρου έμεινα από βενζίνη. Ακολούθησα έναν κακοτράχαλο δρόμο. Την επομένη έδωσα εντολή να ασφαλοστρωθεί».

Συμπαθεί τον ΛΑΟΣ, αλλά επιφυλλάσεται ως προς τους χειρισμούς του αρχηγού του: «Κάνει μερικές βλακείες ο Καρατζαφέρης, αλλά είναι πολιτικοί ελιγμοί. Ο Μπερλουσκόνι; Αυτός

μάλιστα: "Είναι δεξιός, φασίστας, έχει φιλενάδες". Στο τελευταίο, βέβαια, διαφωνώ. Στα εξήντα εννέα χρόνια γάμου εγώ υπήρξα πιστός. Έχω πέντε εγγόνια (δύο άρρενες, τρεις θήλειες) και πέντε δισεγγόνους».

Τι να ψηφίζουν, άραγε, οι απόγονοι; «Βασικά, ΛΑΟΣ, Γ. Καρατζαφέρη. Όμως, επειδή αγαπώ το συμφέρον της πατρίδος μου, πιστεύω ότι είναι καλύτερα να ψηφίζουν Ν.Δ., ώστε να μη βγει ποτέ το ΠΑΣΟΚ».